

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiect act normativ

Lege privind sistemul public de pensii

Secțiunea a 2 –a Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale

Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice în vigoare la data de 1 ianuarie 2011, în forma publicată în Monitorul Oficial, cuprinde reglementări referitoare la:

- Principiile care guvernează sistemul public de pensii din România;
- Asigurații/contribuabilii sistemului public de pensii;
- Categoriile de pensii și condițiile de acordare a acestor pensii;
 - a) pensia pentru limită de vârstă;
 - b) pensia anticipată;
 - c) pensia anticipată parțială;
 - d) pensia de invaliditate;
 - e) pensia de urmaș
- Alte prestații de asigurări sociale acordate în baza legii;
- Condiții de reducere a vârstei standard de pensionare:
 - activitate desfășurată în grupele I și II de muncă, condiții speciale/condiții deosebite de muncă;
 - vârstele mai reduse pentru anumite categorii de persoane, respectiv persoanele cu handicap;
 - pensionare anticipată și anticipată parțială;
- Parametrii utilizați în formula de calcul a pensiei sunt:
 - Punctajul mediu anual reprezentând raportul dintre numărul total de puncte realizat și stagiul complet de cotizare, eșalonat pentru femei și bărbați;
 - Valoarea unui punct de pensie.
 - Indicele de corecție;
- Utilizarea la calculul pensie, în mod diferențiat, a veniturilor salariale corespunzătoare perioadelor lucrate până la data de 01.04.2001 și ulterior acestei date.

1¹. În cazul proiectelor de acte normative care transpun legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia, se vor specifica doar actele comunitare în cauză, însoțite de elementele de identificare ale acestora

Nu este cazul

2. Schimbări preconizate

Proiectul de lege supus aprobării își propune ca din sistemul de pensii din România să fie eliminate inechitățile dintre beneficiarii sistemului, respectiv atât între genuri cât și pentru fiecare tip de gen, precum și dintre categorii de persoane care au desfășurat activitatea în aceleași condiții de muncă și cu un nivel de salarizare relativ similar, indiferent de anul pensionării.

Totodată, prin acest proiect este definit pensionarul;

Proiectul de lege supus aprobării își propune ca sistemul de pensii din România să se fundamenteze pe următoarele principii de bază:

- Contributivității potrivit căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite;
- Solidarității sociale, conform căruia participanții la sistemul public de pensii își asumă reciproc obligații și beneficiază de drepturi pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor asigurate prevăzute de lege;
- Egalității, prin care se asigură tuturor participanților la sistemul public de pensii, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu, între persoane aflate în aceeași situație juridică, în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;
- Imprescriptibilității potrivit căruia dreptul la pensie nu se prescrie;

Se extinde sfera perioadelor necontributive asimilate stagiilor de cotizare prin valorificarea perioadei de master și doctorat în plus față de studiile universitare la zi, stagiul militar, pensia de invaliditate, concediului medical, celui pentru creșterea copilului, șomajului indemnizat, deportării, prizonieratului și detenției politice.

Studiile universitare, master, doctorat se valorifică la stabilirea drepturilor de pensie doar pe durata normală de studii, conform legii.

Condiția pentru asimilarea perioadei necontributive este ca stagiul minim de cotizare să fie de 15 ani.

Reglementările referitoare la contractul de asigurare facultativă vizează, printre altele, categoriile de persoane care pot cumpăra vechime în muncă pe o perioadă de maximum 5 ani la alegere din perioade diferite, anterioare încheierii contractului, în care nu au desfășurat activități profesionale. Plata se poate face în rate, dar nu mai târziu de 1 an de la încheierea contractului. În cazul neplății integrale, stagiul de cotizare se valorifică proporțional cu suma plătită.

Venitul la care se poate asigura facultativ este cel puțin câștigul salarial mediu brut pe economie utilizat la fundamentarea bugetului de asigurări sociale de stat.

Acest tip de contract se încheie doar în cazul persoanelor care au realizat stagiul minim de 15 ani.

Proiectul de lege reglementează categoriile de pensii acordate, respectiv:

- Pensia pentru limită de vârstă;
- Pensia anticipată;
- Pensia de invaliditate;
- Pensia de urmaș.

Proiectul de lege cuprinde reglementări privind condițiile de reducere a vârstei standard de pensionare pentru:

- activitate desfășurată în grupele I și II de muncă, condiții speciale/condiții deosebite de muncă;
- persoanele cu handicap;
- pensia anticipată;

Actuala pensie anticipată (nepenalizată) devine pensie pentru limită de vârstă.

Astfel, persoanele care au 8 ani peste stagiul complet de cotizare, inclusiv perioade asimilate, se pot pensiona pentru limită de vârstă cu 5 ani înainte de îndeplinirea vârstei standard de pensionare.

În acest caz se poate cumula pensia cu salariul și se valorifică perioadele necontributive asimilate. Proiectul de act normativ reglementează condiții de reducere, cu 6 ani, a vârstei standard de pensionare pentru femeile care au realizat stagiul minim de cotizare de 15 ani și au născut și crescut până la vârsta de 16 ani 3 copii.

Începând cu al 4-lea copil se adaugă câte 1 an în plus, pentru fiecare copil.

Pensia anticipată se cuvine, cu cel mult 5 ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare, persoanelor care au realizat stagiul complet de cotizare, precum și celor care au depășit stagiul complet de cotizare cu până la 8 ani.

La stabilirea stagiului de cotizare necesar acordării pensiei anticipate nu se iau în considerare perioadele asimilate în care persoana a beneficiat de pensie de invaliditate, a urmat cursurile de zi ale învățământului universitar și a satisfăcut serviciul militar.

Cuantumul pensiei anticipate se stabilește din cuantumul pensiei pentru limită de vârstă, prin diminuarea acestuia în raport cu stagiul de cotizare realizat peste stagiul complet de cotizare și cu numărul de luni cu care s-a redus vârsta standard de pensionare.

Pensia de invaliditate.

Se redefinesc gradele de invaliditate, pentru a se da posibilitatea desfășurării unor activități profesionale și a permite cumulul pensiei de invaliditate cu venituri din aceste activități.

Astfel, gradul I e caracterizat de deficiență funcțională gravă și capacitate de muncă diminuată, gradul II e caracterizat de deficiență funcțională accentuată și capacitate de muncă diminuată, iar gradul III e caracterizat de deficiență funcțională medie și capacitate de muncă diminuată.

Pensia de urmaș

Pensia de urmaș se cuvine copiilor și soțului supraviețuitor, dacă susținătorul decedat era pensionar sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii.

Se introduce o nouă prestație și anume ajutorul pentru soțul supraviețuitor, și reprezintă 25% din pensia soțului decedat. Acest ajutor va putea fi cumulat cu propria pensie.

Noua prestație se acordă în următoarele condiții:

- soțul supraviețuitor are stagiul complet de cotizare;
- are vârsta standard de pensionare;
- nu s-a recăsătorit;
- durata căsătoriei a fost de cel puțin 10 ani, iar suma totală încasată să nu depășească 80% din salariul minim brut pe economie.

Pensia minimă

Proiectul de lege cuprinde reglementări potrivit cărora dacă nivelul cuantumului pensiei, cuvenit sau aflat în plată, se situează sub nivelul pensiei minime se acordă cuantumul pensiei minime.

Astfel, pentru pensionarii sistemului public de pensii cu domiciliul în România, se instituie cuantumuri minime ale pensiilor.

Pensia minimă reprezintă un prag minim al cuantumului pensiei și se stabilește în procente, minim și maxim, din salariul minim brut pe țară garantat în plată, în funcție de stagiul de cotizare realizat, astfel: procentul minim este de 45%, aferent stagiului minim de cotizare, la care se adaugă câte 1% pentru fiecare an de stagiul de cotizare realizat peste 15 ani, fără a depăși procentul maxim de 75%.

De la data intrării în vigoare a legii, pentru pensionarii cu vechime în muncă cuprinsă între 10-15 ani, cuantumul pensiei minime reprezintă 40% din salariul minim brut pe țară, iar pentru fiecare an de vechime mai mare de 10 ani se adaugă câte 1% din salariul minim brut pe țară.

Calitatea de pensionar se dobândește de persoanele care dovedesc stagiul minim de cotizare de 15 ani. Începând cu data intrării în vigoare a legii, persoanele care nu îndeplinesc condiția de stagiul minim de cotizare de 15 ani vor primi o indemnizație socială și fac obiectul unei alte legi.

Proiectul de lege reglementează dreptul de opțiune între cuantumul pensiei determinat în funcție de contributivitate și indemnizația socială.

Pensionarii care au stagiul de cotizare mai mic de 15 ani, pot opta între pensie și indemnizația socială, cu 3 luni înainte de intrarea în vigoare a legii.

Pensionarii care au realizat stagiul de cotizare mai mic de 15 ani beneficiază de recalculare, iar dacă suma rezultată din calcul este sub indemnizația socială pot opta pentru aceasta din urmă.

Proiectul de lege reglementează valorificarea, la determinarea cuantumului pensiei a sumelor încasate cu titlul de acord global, sporuri, al 13-lea salariu, ore suplimentare, prime, premii și alte drepturi de natură salarială.

În situația în care venitul total nu poate fi dovedit, se acordă o majorare a punctajului lunar cu 10%, din oficiu, pentru perioada 1 februarie 1975 – 1 aprilie 2001.

Dacă pensionarul prezintă adevărinate din care reiese un procent mai mare de 10%, se acordă suma rezultată din recalculare.

Dacă după recalcularea conform adeverințelor aduse rezultă o pensie mai mică, atunci se păstrează pensia calculată cu majorarea de 10% acordată inițial.

Referitor la formula de calcul a pensiilor, proiectul de lege cuprinde reglementări potrivit cărora quantumul pensiei se determină prin înmulțirea Numărului Total de Puncte cu Valoarea Punctului de Referință.

Numărul total de puncte este suma punctajelor anuale.

Punctajul anual este suma punctajelor lunare împărțit la 12 luni.

Punctajul lunar este venitul brut realizat împărțit la câștigul mediu brut pe economie.

Valoarea Punctului de Referință(VPR) va fi de 75 de lei în anul 2021.

VPR a fost determinat prin împărțirea Valorii punctului de pensie din anul 2021, adică 1.875 de lei, la 25, care reprezintă vechimea medie de ani din sistemul de pensii, rezultată în urma aplicării ultimelor patru legi ale pensiilor.

Referitor la jurisdicția asigurărilor sociale, proiectul de lege cuprinde reglementări potrivit cărora deciziile de pensie emise de casele teritoriale de pensii pot fi contestate, în termen de 45 de zile de la comunicare, la instanța de judecată competentă.

Jurisdicția asigurărilor sociale se realizează prin tribunale și curți de apel.

3. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 3 - a Impactul socio - economic al proiectului de act normativ

1.Impact macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2.Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2¹. Impactul asupra sarcinilor administrative.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2². Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impactul social

Prezentul proiect de act normativ cuprinde reglementări potrivit cărora din sistemul de pensii din România sunt eliminate inechitățile dintre beneficiarii sistemului, respectiv atât între genuri cât și pentru fiecare tip de gen, precum și dintre categorii de persoane care au desfășurat activitatea în aceleași condiții de muncă și cu un nivel de salarizare relativ similar, indiferent de anul pensionării. Proiectul de act normativ se adresează pensionarilor și asiguraților sistemului public de pensii prin aceea că se fundamentează pe principii de bază cum sunt, contributivitate, solidaritate socială, egalitate de tratament între categorii de beneficiari, imprescriptibilitate. În același timp, pensiile cresc la un nivel care să asigure un trai decent.

4. Impactul asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 4 - a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mld lei -					
Indicatori	Anul curent	2019	2020	2021	2022
1	2	3	4	5	6
1. Venituri bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) impozit pe profit ii) impozit pe venit b) bugete locale: i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) contribuții de asigurări	58,9	72,6	82,4	90,3	99,7
2. Cheltuieli bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii iii) pensii pentru agricultori, pensia minimă și prestația pentru soțul supraviețuitor b) bugete locale: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii iii) cheltuieli cu pensiile	6,5	8,0	8,3	9,4	10,01
3. Impact financiar, plus/minus	0	+5,5	-6,9	-25,1	-15,5
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare					
7. Alte informații	Sumele necesare se asigură, începând cu anul 2020, prin transfer de la bugetul de stat, prin bugetul MMJS, pentru echilibrarea bugetului asigurărilor sociale de stat.				
Secțiunea a 5 - a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare					
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ					
a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ: Proiectul de lege vizează abrogarea:					

<p>a) Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare și actele subsecvente emise în baza acesteia;</p> <p>b) Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 6/2009 privind instituirea indemnizației sociale pentru pensionari, aprobată de Legea nr. 196/2009, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>c) Legii nr. 578/2004 privind acordarea unui ajutor lunar pentru soțul supraviețuitor, cu modificările și completările ulterioare;</p> <p>b) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:</p>
<p>1¹. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice:</p> <p>a) impact legislativ - Nu este cazul;</p> <p>b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic - Nu este cazul.</p>
<p>2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare Nu este cazul</p>
<p>3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Proiectul nu se referă la acest subiect</p>
<p>4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul nu se referă la acest subiect</p>
<p>5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente Proiectul nu se referă la acest subiect</p>
<p>6. Alte informații Nu este cazul.</p>
<p style="text-align: center;">Secțiunea a 6 - a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</p>
<p>1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Proiectul de act normativ a fost elaborat cu consultarea organizațiilor de pensionari.</p>
<p>2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Proiectul nu se referă la acest subiect</p>
<p>3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile H.G. nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative. Proiectul nu se referă la acest subiect</p>
<p>4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile H.G. nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Proiectul nu se referă la acest subiect</p>
<p>5. Informații privind avizarea de către:</p> <p>a) Consiliul Legislativ</p> <p>b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării</p> <p>c) Consiliul Economic și Social</p>

- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ și Consiliului Economic și Social.

6. Alte informații
Nu este cazul.

Secțiunea a 7 - a
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ
Proiectul de act normativ a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr.52/2003 privind transparența în administrația publică, republicată fiind publicat pe site-ul MMJS în data de 09.08.2018.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice :

Nu este cazul

3. Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 8 - a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Proiectul nu se referă la acest subiect

2. Alte informații

Nu este cazul

Față de cele prezentate anterior, a fost elaborat prezentul proiect de Lege privind sistemul public de pensii pe care îl supunem spre aprobare Guvernului.

MINISTRUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

LIA – OLGUȚA VASILESCU

AVIZĂM FAVORABIL

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

TEODOR-VIOREL MELEȘCANU

**MINISTRUL DELEGAT PENTRU AFACERI
EUROPENE**

VICTOR NEGRESCU

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE

EUGEN ORLANDO TEODOROVICI

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

CARMEN DANIELA DAN

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

MIHAI-VIOREL FIFOR

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII

SORINA PINTEA

**PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE
SUPRAVEGHERE A PRELUCRĂRII DATELOR
CU CARACTER PERSONAL**

ANCUȚA GIANINA OPRE

**PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII
PENTRU SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ**

LEONARDO BADEA

DIRECTORUL SERVICIULUI ROMÂN DE INFORMAȚII

EDUARD RAUL HELLVIG

MINISTRUL COMUNICAȚIILOR ȘI SOCIETĂȚII INFORMAȚIONALE

PETRU BOGDAN COJOCARU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

TUDOREL TOADER